Handelen bij signalen en meldingen

Praktisch stappenplan voor de club-API, federatie-API en verantwoordelijke besturen bij een bezorgdheid, vermoeden, onthulling of vaststelling van grensoverschrijdend gedrag.

1. Doel en uitgangspunten

Dit protocol biedt houvast, maar is geen automatisch scenario. Elke melding vraagt een zorgvuldige beoordeling op basis van veiligheid, aard, ernst, context, verwachtingen van betrokkenen en toepasselijke regelgeving.

- Veiligheid komt eerst; bij acuut gevaar wordt onmiddellijk passende hulp ingeschakeld.
- De API luistert, verheldert, begeleidt en adviseert, maar voert geen feitenonderzoek en spreekt geen schuld of sanctie uit.
- Informatie wordt discreet en doelgericht gedeeld; volledige geheimhouding of anonimiteit kan niet altijd worden beloofd.
- De bevoegdheid volgt het toepasselijke kader: het club- of federatiebestuur beslist over bestuurlijke maatregelen; het bevoegde tuchtorgaan beslist over tucht.
- Alle betrokkenen worden respectvol behandeld. Hoor en wederhoor gebeurt door de bevoegde instantie, op het juiste moment en zonder de veiligheid of een mogelijk onderzoek te schaden.

Dringend gevaar
Bel 112 bij onmiddellijk gevaar of een medische noodsituatie. Voor dringende politiehulp bel je 101. Neem eerst veiligheidsmaatregelen; stel inhoudelijke beoordeling of overleg niet boven acute bescherming.

2. Rollen en verantwoordelijkheden

Melder of betrokkene	Deelt een bezorgdheid, vermoeden, onthulling of vaststelling. Een melding is niet hetzelfde als een formele tuchtklacht.
Club-API	Eerste laagdrempelige aanspreekpersoon in de club; luistert, registreert minimaal, maakt een eerste veiligheidsinschatting en overlegt of verwijst door.
Federatie-API	Ondersteunt club-API's en betrokkenen, helpt de situatie inschatten, vraagt zo nodig extern advies en formuleert mogelijke vervolgstappen.

Club- of federatiebestuur	Draagt bestuurlijke verantwoordelijkheid en beslist, binnen zijn bevoegdheid, over noodzakelijke beschermende of organisatorische maatregelen.
Vlaams Sport Tribunaal (VST)	Is volgens het Intern Reglement bevoegd voor de tuchtrechtelijke behandeling van grensoverschrijdend gedrag, in eerste aanleg en in beroep.
Hulpverlening en politie	Hebben elk een eigen opdracht. De API neemt hun rol niet over.

Belangenconflict of melding over een verantwoordelijke
Gaat de melding over de club-API, federatie-API, een bestuurder of iemand die normaal over de opvolging beslist? Dan wordt die persoon niet betrokken bij de behandeling of besluitvorming. De melding gaat rechtstreeks naar een niet-betrokken API of naar het bevoegde niet-betrokken bestuursniveau. Zo nodig wordt extern advies gevraagd.

3. Overzicht van de zes fasen

Fase 0	Ontvangst van een melding, onthulling, vermoeden of vaststelling.
Fase 1	Situatie en onmiddellijke veiligheidsbehoeften in kaart brengen.
Fase 2	Aard en ernst inschatten en advies formuleren.
Fase 3	Beslissen en uitvoeren: intern, hulpverlening, tucht en/of politie/justitie.
Fase 4	Terugkoppeling, nazorg, evaluatie en afsluiting.
Fase 5	Leren uit de situatie en beleid of praktijk verbeteren.

4. Fase 0 en 1 - ontvangen en in kaart brengen

Tijdens het eerste gesprek

- Luister rustig en zonder oordeel. Bedank de persoon voor het vertrouwen.

- Stel open, beperkte vragen om te begrijpen wat er is gebeurd, wanneer, waar en wie betrokken is. Vermijd suggestieve of herhaalde ondervraging en ga niet confronteren.
- Vraag wat de melder of betrokkene verwacht en wat op dit moment nodig is om zich veilig te voelen.
- Leg de rol van de API uit: luisteren, begeleiden, adviseren en doorverwijzen - niet onderzoeken of beslissen.
- Bespreek welke informatie mogelijk moet worden gedeeld, met wie en waarom. Beloof geen absolute geheimhouding.
- Controleer of er acuut gevaar, medische nood, dreiging, herhaling of toegang tot andere mogelijke betrokkenen is.
- Maak bij minderjarigen geen automatische afspraak om ouders te informeren: beoordeel eerst samen en zo nodig met deskundig advies of dit veilig en in het belang van de minderjarige is.

Registratie

Noteer alleen wat nodig is voor een zorgvuldige opvolging: datum van ontvangst, contactwijze, feitelijke beschrijving in de woorden van de melder, betrokken rollen, veiligheidsinschatting, gemaakte afspraken en genomen stappen. Scheid feiten, verklaringen en eigen inschattingen. Bewaar informatie beveiligd en beperk toegang.

5. Fase 2 - inschatten en adviseren

De API onderzoekt niet, maar brengt beschikbare informatie samen en maakt met gepast overleg een voorlopige inschatting. Gebruik waar relevant het vlaggensysteem Sport met Grenzen. Handel bij ernstige of complexe situaties niet alleen.

Groen	Aanvaardbaar gedrag. Bevestigen, afspraken verduidelijken of preventief bespreken.
Geel	Licht grensoverschrijdend of zorgwekkend gedrag. Begrenzen, pedagogisch reageren, afspraken maken en opvolgen.
Rood	Ernstig grensoverschrijdend gedrag. Veiligheid organiseren, bestuur betrekken en externe hulp, tucht of politie zorgvuldig afwegen.
Zwart	Zeer ernstig gedrag of groot veiligheidsrisico. Onmiddellijke bescherming en snelle afstemming met bevoegde hulp- of overheidsdiensten en het bestuur.

Voor extern advies kan de federatie-API onder meer terecht bij Sportieq, 1712, het CAW of - wanneer minderjarigen betrokken zijn - een Vertrouwenscentrum Kindermishandeling. Bij twijfel over wettelijke verplichtingen wordt deskundig juridisch of professioneel advies ingewonnen.

6. Fase 3 - advies uitvoeren

Mogelijke sporen

- Interne opvolging: gesprek, duidelijke afspraken, pedagogische reactie, coaching, toezicht of organisatorische aanpassing.
- Hulpverlening: informeren, ondersteunen en gericht doorverwijzen. Spreek af wie opvolgt en hoe continuïteit wordt bewaakt.
- Tucht: voor grensoverschrijdend gedrag kan na de voorafgaande melding een gemotiveerde klacht bij het VST worden ingediend volgens het Intern Reglement en het geldende VST-procedurereglement. De API onderzoekt of berecht de klacht niet.
- Politie of justitie: informeer over mogelijkheden en schakel bij acuut gevaar onmiddellijk hulp in. Bij mogelijke strafbare feiten wordt per situatie professioneel of juridisch advies gevraagd over veilige en wettelijke vervolgstappen.

Preventieve ordemaatregel is geen sanctie
Het bevoegde club- of federatiebestuur kan, wanneer dit nodig is voor orde of veiligheid, een noodzakelijke, geschikte en evenredige tijdelijke ordemaatregel nemen. Voorbeelden zijn verscherpt toezicht, een tijdelijke taak- of toegangsbeperking of tijdelijke schorsing. De maatregel is geen uitspraak over schuld. De beroepsmogelijkheid volgt het Intern Reglement en het VST-procedurereglement.

7. Communicatie en privacy

- Maak per stap afspraken over wie welke informatie ontvangt en wie terugkoppelt.
- Deel geen namen of details breder dan noodzakelijk. Informeer leden, ouders of media alleen wanneer daar een duidelijke reden en bevoegdheid voor bestaat.
- Formuleer feitelijk en neutraal. Vermijd speculatie, etiketten en uitspraken over schuld.
- Bewaar documenten op een beveiligde plaats en hanteer een beperkte toegang. Gebruik geen privé-chatgroepen of onbeveiligde bestanden voor casusinformatie.
- Bespreek bij een minderjarige hoe ouders of wettelijke vertegenwoordigers veilig en passend worden betrokken.
- Leg uit dat de melder door privacyregels mogelijk alleen informatie kan krijgen over het proces en de maatregelen die hem of haar rechtstreeks aanbelangen, niet over vertrouwelijke details of een sanctie van een ander.

8. Fase 4 en 5 - nazorg, afsluiting en verbeteren

- Plan terugkoppeling en nazorg met rechtstreeks betrokkenen. Maak duidelijk welke stappen zijn gezet en wat nog volgt, binnen de grenzen van privacy.
- Evalueer beschermende maatregelen en pas ze aan wanneer de situatie verandert.
- Sluit een dossier bewust af: noteer de uitkomst, resterende afspraken, verantwoordelijkheden en bewaartermijn.
- Evalueer het proces zonder persoonsgegevens onnodig te verspreiden: wat werkte, wat ontbrak en welke risico's blijven bestaan?
- Vertaal lessen naar preventie: verduidelijk gedragscodes, toezicht, aanwerving, communicatie, opleiding of infrastructuur.

9. Contact en ondersteuning

Federatie-API	Sylvia Geyskens api@boogsport.vlaanderen 0472 49 43 57
Verantwoordelijke Veilig Sporten	Johan Wolles johan@boogsport.vlaanderen 014 86 93 87
Externe hulp	1712 - professionele hulplijn voor vragen over geweld, misbruik en kindermishandeling 112 - onmiddellijk gevaar of medische nood 101 - dringende politiehulp

10. Goedkeuring

Dit handelingsprotocol werd goedgekeurd tijdens de bestuursvergadering van 10 augustus 2026 en wordt periodiek geëvalueerd. De meest recente gepubliceerde versie is van toepassing.

Goedgekeurd door	Raad van Bestuur Boogsport Vlaanderen
Bestuursvergadering	10 augustus 2026
Voorzitter	Francis Notenboom
Handtekening	

Dit protocol moet samen worden gelezen met het geldende Intern Reglement van Boogsport Vlaanderen, in het bijzonder de bepalingen over tucht, preventieve ordemaatregelen en het Tuchtreglement inzake Grensoverschrijdend Gedrag. Bij tegenstrijdigheid primeert het geldende reglement.